II

(EY:n ja Euratomin perustamissopimuksia soveltamalla annetut säädökset, joiden julkaiseminen ei ole pakollista)

PÄÄTÖKSET

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 10 päivänä maaliskuuta 2009,

toimenpiteestä C 5/2000 (ex NN 118/97), jonka Espanja on toteuttanut Torrelavegassa (Cantabriassa) sijaitsevan SNIACE SA -yrityksen hyväksi, ja päätöksen 1999/395/EY muuttamisesta

(tiedoksiannettu numerolla K(2009) 1479)

(Ainoastaan espanjankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2009/612/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 88 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainitun artiklan mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa [1] ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

(1) Komissio vastaanotti 17 päivänä huhtikuuta 1997 päivätyllä kirjeellä kantelun, jonka yhteisön suurin viskoosikuitujen tuottaja, itävaltalainen yritys Lenzing AG teki espanjalaisen kilpailijansa Sociedad Nacional de Industrias y Aplicaciones de Celulosa Española SA:n, jäljempänä 'SNIACE', hyväksi toteutetuista toimenpiteistä.

(2) Komissio ilmoitti Espanjan hallitukselle 7 päivänä marraskuuta 1997 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely.

(3) Komissio totesi päätöksellä 1999/395/EY [2], jäljempänä 'vuonna 1998 tehty päätös', että palkkatakuurahaston (Fondo de Garantía Salarial), jäljempänä 'FOGASA', ja yleisen sosiaaliturvaviraston (Tesorería General de la Seguridad Social), jäljempänä 'TGSS', SNIACEn hyväksi myöntämät tuet olivat sääntöjenvastaisia eivätkä soveltuneet yhteismarkkinoille, koska SNIACEn ja FOGASAn väliset sopimukset velkojen takaisinmaksusta sekä SNIACEn ja FOGASAn välinen velkajärjestelysopimus eivät olleet markkinaehtojen mukaisia sen vuoksi, että sopimuksiin sovelletut korot alittivat markkinakorot. Espanja määrättiin kyseisellä kielteisellä päätöksellä perimään kiistanalainen tuki takaisin tuensaajalta.

(4) Yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa C-342/96, *Espanja* vastaan *komissio*, 29 päivänä huhtikuuta 1999 antamassaan tuomiossa, jäljempänä *'Tubacex*-tuomio' [3], että TGSS:n ja FOGASAn tekemät velkajärjestelysopimukset eivät olleet valtiontukia, koska kyseiset julkiset elimet olivat toimineet samoin kuin yksityinen velkoja toimisi saataviensa perimiseksi [4], edellyttäen, että korkokanta vastaisi vähintään korkokantaa, jota yksityinen velkoja olisi soveltanut, eikä velkajärjestelysopimus aiheuttaisi uusien velkojen kertymistä.

[1] EUVL C 275, 16.11.2007, s. 18.

[2] EYVL L 149, 16.6.1999, s. 40.

[3] Kok. 1999, s. I-2459.

[4] *Tubacex*-tuomion 48 kohta.

(5) *Tubacex*-tuomion jälkeen komissio päätti arvioida vuonna 1998 tehdyn päätöksen uudelleen, sillä se katsoi, että *Tubacex*-tuomiossa esitettyjä päätelmiä voitiin soveltaa myös SNIACEen. Komissio ilmoitti tämän vuoksi 16 päivänä helmikuuta 2000 päivätyllä, Espanjan viranomaisille osoitetulla kirjeellä päättäneensä aloittaa perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn [1] kumotakseen osittain vuonna 1998 tehdyn päätöksen, jäljempänä 'toinen menettelyn aloittaminen'.

(6) Espanja toimitti 21 päivänä maaliskuuta 2000 komissiolle huomautuksensa toisesta menettelyn aloittamisesta tehdystä päätöksestä.

(7) Komissio päätti Espanjan viranomaisten ja asianomaisten toisen menettelyn aloittamisen jälkeen esittämien huomautusten perusteella lopettaa muodollisen tutkintamenettelyn 20 päivänä syyskuuta 2000 tehdyllä päätöksellä 2001/43/EY [2], jäljempänä 'vuonna 2000 tehty päätös', ja totesi, että SNIACEn hyväksi toteutetut toimenpiteet eivät olleet valtiontukia arvioituina *Tubacex*-tuomion mukaisesti. Vuonna 1998 tehtyä päätöstä muutettiin vuonna 2000 tehdyllä päätöksellä osittain siten, että sen 1 artiklan ensimmäinen kohta korvattiin ja 2 artikla kumottiin.

(8) Komissio katsoi vuonna 2000 tehdyssä päätöksessään, että soveltamalla lakisääteistä korkokantaa julkiset velkojat olivat pyrkineet maksimoimaan saataviensa takaisinperinnän kärsimättä tappioita. Komission mukaan "Espanja on toiminut samoin kuin sellainen hypoteettinen yksityinen velkoja olisi toiminut, joka olisi ollut SNIACEn kanssa vastaavassa tilanteessa". [3]

(9) Vuonna 2000 tehdyn päätöksen jälkeen Lenzing-yritys haki muutosta kyseiseen päätökseen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimesta.

(10) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumosi asiassa T-36/99 21 päivänä lokakuuta 2004 antamassaan tuomiossa [4] vuonna 2000 tehdyn päätöksen, sillä se katsoi, että komissio oli tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että julkinen velkoja oli toiminut samalla tavalla kuin yksityinen velkoja. Yhteisöjen tuomioistuin vahvisti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion [5].

(11) Vuonna 2000 tehdyn päätöksen kumoamisen vuoksi toinen muodollinen tutkintamenettely on edelleen meneillään.

(12) Komissio pyysi 3 päivänä joulukuuta 2004, 13 päivänä toukokuuta 2005, 18 päivänä heinäkuuta 2005 ja 7 päivänä elokuuta 2008 päivätyillä kirjeillä Espanjan viranomaisilta lisätietoja, jotka toimitettiin sille 28 päivänä helmikuuta 2005, 4 päivänä heinäkuuta 2005, 29 päivänä syyskuuta 2005, 10 päivänä syyskuuta 2008 ja 15 päivänä syyskuuta 2008 päivätyillä kirjeillä.

2. TOIMENPITEEN KUVAUS

(13) Toimenpiteiden edunsaaja on vuonna 1939 perustettu SNIACE-yritys. Se valmistaa selluloosaa, paperia, viskoosikuituja, synteettikuituja ja natriumsulfaattia. SNIACEn liikevaihto vuonna 2007 oli 15 miljoonaa euroa.

(14) FOGASA ja TGSS ovat tehneet SNIACEn kanssa velkojen takaisinmaksu- ja velkajärjestelysopimukset, joita kuvaillaan johdanto-osan 15–21 kappaleessa.

FOGASAn kanssa tehdyt sopimukset

(15) FOGASA on itsenäinen, työ- ja maahanmuuttoministeriön valvonnassa toimiva laitos, joka saa rahoituksensa yritysten suorittamista maksuosuuksista. Työntekijöiden asemaa koskevan lain (Estatuto des los Trabajadores) 33 §:n 1 momentin ensimmäisen alamomentin mukaan sen päätehtävänä on maksaa "työntekijöille heidän erääntyneet palkkasaatavansa työnantajan maksukyvyttömyys- tai velkasaneeraustilanteessa". Työvoimalain 33 §:n 4 momentissa FOGASA velvoitetaan siirtämään itselleen työntekijöiden oikeudet ja osakkuudet, jotta maksetut määrät saataisiin perityiksi takaisin.

(16) Maaliskuun 6 päivänä 1985 annetun kuninkaallisen asetuksen 505/85 [6] nojalla FOGASA voi tehdä takaisinmaksusopimuksia määristä, jotka on maksettu työntekijöille palkkoina ja korvauksina, helpottaakseen kertyneiden saatavien takaisinperintää voimassa olevine lakisääteisine korkoineen.

(17) FOGASA teki SNIACEn kanssa kaksi velkojen takaisinmaksusopimusta, joista ensimmäinen tehtiin 5 päivänä marraskuuta 1993 ja toinen 31 päivänä lokakuuta 1995. Ensimmäinen sopimus koski 1 362 708 700 Espanjan pesetan saatavia (korkoineen) ja toinen 339 459 878 Espanjan pesetan saatavia (korkoineen).

(18) Ensimmäinen, 5 päivänä marraskuuta 1993 tehty sopimus, jäljempänä 'FOGASA I -sopimus', koski määriä, joilla FOGASA oli kattanut SNIACElle kertyneitä työntekijöiden palkka- ja korvausrästejä. Velan määrä oli yhteensä 897 652 759 Espanjan pesetaa, johon oli lisättävä 465 055 911 Espanjan pesetan korot 10 prosentin korkokannan mukaan, joten maksettava kokonaismäärä oli 1 362 708 700 Espanjan pesetaa. Velan vakuutena oli kiinnitys SNIACEn omaisuuseriin ja velalle oli vahvistettu takaisinmaksuaikataulu, jota muutettiin 18 päivänä maaliskuuta 1999 käydyissä neuvotteluissa siten, että lopulliset takaisin maksettavat määrät (Espanjan pesetoina) olivat seuraavat:

[1] EYVL C 110, 15.4.2000, s. 33.
[2] EYVL L 11, 16.1.2001, s. 46.
[3] Johdanto-osan 30 kappale.
[4] Kok. 2004, s. II-3597.
[5] Asia C-525/04, Kok. 2007, s. I-9947.
[6] Espanjan virallinen lehti BOE N:o 92, 17.4.1985, s. 10203.

Taulukko 1

FOGASA I –sopimus

(ESP)

	5.11.1993 tehty alkuperäinen sopimus	18.3.1999 tehty muutettu sopimus
1994	20 000 000	20 000 000
1995	55 000 000	55 000 000
1996	90 000 000	40 000 000
1997	110 000 000	50 000 000
1998	160 000 000	80 000 000
1999	160 000 000	80 000 000
2000	392 527 956	259 427 000
2001	375 180 746	259 427 000
2002		259 427 000
2003		259 427 000
Yhteensä	1 362 708 702	1 362 708 000

(19) Toinen, 31 päivänä lokakuuta 1995 tehty sopimus, jäljempänä 'FOGASA II -sopimus', koski lisämääriä, jotka FOGASA oli suorittanut 5 päivänä marraskuuta 1993 tehdyn sopimuksen jälkeen maksaakseen SNIACEn työntekijöiden palkka- ja korvausrästit. Uusi velkasumma oli 229 424 860 Espanjan pesetaa, johon oli lisättävä 110 035 018 Espanjan pesetan korot 9 prosentin korkokannan mukaan, joten maksettava kokonaismäärä oli 339 459 878 Espanjan pesetaa. Velan vakuutena oli kiinnitys SNIACEn omaisuuseriin ja velalle oli vahvistettu takaisinmaksuaikataulu, jota muutettiin 18 päivänä maaliskuuta 1999 käydyissä neuvotteluissa siten, että lopulliset määrät (Espanjan pesetoina) olivat seuraavat:

Taulukko 2

FOGASA II –sopimus

(ESP)

	31.10.1995 tehty alkuperäinen sopimus	18.3.1999 tehty muutettu sopimus
1995		5 000 000
1996	20 000 000	10 000 000
1997	20 000 000	10 000 000
1998	20 000 000	10 000 000
1999	30 000 000	20 000 000
2000	30 000 000	20 000 000
2001	30 000 000	20 000 000
2002	40 000 000	50 000 000
2003	149 459 878	156 262 000
Yhteensä	339 459 878	301 262 000

TGSS

(20) Yleisen sosiaaliturvalain (Ley General de la Seguridad Social) ([1]) 20 §:n nojalla TGSS voi myöntää lykkäystä sosiaaliturvamaksurästeihin tai sosiaaliturvamaksujen korotuksiin tai jakaa ne maksueriin. Kyseisen lain 27 §:ssä säädetään lisäksi, että lykättyihin maksuihin on lisättävä viivästyskorotukset.

(21) Maaliskuun 8 päivänä 1996 tehty sopimus, sellaisena kuin se oli muutettuna 7 päivänä toukokuuta 1996 ja 30 päivänä syyskuuta 1997 tehdyillä sopimuksilla, koski yhteensä 3 510 387 323 Espanjan pesetan velkojen ja niistä kertyneiden 615 056 349 Espanjan pesetan korkojen (7,5 prosentin korkokannan mukaan) maksun uudelleenjärjestelyä. Velkapääoma vastasi helmikuun 1991 ja helmikuun 1997 välisenä aikana kertyneitä sosiaaliturvamaksurästejä. Kyseiset maksut oli määrä suorittaa 120 kuukausierässä, jotka sisälsivät kahden ensimmäisen vuoden aikana ainoastaan lakisääteisen 7,5 prosentin korkokannan mukaiset korot sekä kolmannen ja kymmenennen vuoden välisenä aikana velkapääoman korkoineen siten, että ensimmäiset vuotuiset lyhennyserät olivat 5 prosenttia pääomasta (lokakuun 1999 ja syyskuun 2001 välisenä aikana), toiset 10 prosenttia (lokakuun 2001 ja syyskuun 2003 välisenä aikana), kolmannet 15 prosenttia (lokakuun 2003 ja syyskuun 2005 välisenä aikana) ja neljännet 20 prosenttia (lokakuun 2005 ja syyskuun 2007 välisenä aikana).

3. SYYT MENETTELYN ALOITTAMISEEN

(22) Komissio katsoi menettelyn aloittamisesta tekemässään päätöksessä, että yhteisöjen tuomioistuimen *Tubacex*-tuomiossa esittämää analyysia voitiin soveltaa kaikilta osin myös vuonna 1998 tehdyn päätöksen kohteina olleisiin toimenpiteisiin, ja sen vuoksi oli aiheellista kumota kyseinen päätös osittain sekä arvioida SNIACEn ja julkisten velkojien väliset sopimukset uudelleen.

(23) Komissio esitti *Tubacex*-tuomion perusteella epäilyjä julkisten velkojien toteuttamista toimenpiteistä:

— Komissio epäili ensiksikin, sisälsivätkö toimenpiteet, jotka oli katsottu yhteismarkkinoille soveltumattomiksi vuonna 1998 tehdyssä päätöksessä, valtiontukia ja jos sisälsivät, soveltuivatko ne yhteismarkkinoille.

— Komissio pohti lisäksi, kuinka yksityinen velkoja käyttäytyisi vastaavanlaisessa tilanteessa, jossa se olisi joutunut perimään korkeampaa korkoa kuin julkiset velkojat.

([1]) BOE N:o 154, 20.6.1994, s. 20658.

4. ASIANOMAISTEN HUOMAUTUKSET

(24) Asianomaiset eivät ole esittäneet huomautuksia.

5. ESPANJAN ESITTÄMÄT HUOMAUTUKSET

(25) Espanjan hallitus esitti huomautuksensa 21 päivänä maaliskuuta 2000 päivätyllä kirjeellä.

(26) Espanjan viranomaiset vastustivat komission päätöstä aloittaa muodollinen tutkintamenettely, sillä ne katsoivat, ettei menettely ollut välttämätön edellytys vuonna 1998 tehdyn päätöksen osittaista kumoamista koskevan suunnitelman täytäntöönpanolle.

(27) SNIACEn ja TGSS:n velkajärjestelysopimuksen osalta Espanjan viranomaiset olivat komission kanssa eri mieltä siitä, että ”olisi todennäköistä, että tuomioistuinten ulkopuolella käsiteltävissä sopimuksissa, jotka koskevat jo muodostuneiden velkojen uudelleenjärjestelyä tai jotka vaikuttavat kyseisellä tavalla, velkojan olisi loogista pyrkiä saamaan velalliselta maksujen viivästymisestä laillista korkotasoa korkeampaa viivästyskorkoa korvauksena siitä, ettei se peri saataviaan oikeusteitse”. Ne väittivät sen sijaan, että usein sovitaan lakisääteistä korkokantaa alhaisemmasta korosta yrityksen taloudellisen tilanteen sekä oikeudellisiin menettelyihin liittyvien kustannusten, viivästysten ja epävarmuustekijöiden vuoksi.

(28) Espanjan viranomaiset toistivat tämän vuoksi väitteensä, että kun velan perinnässä myönnetään maksunlykkäyksiä, joihin sovelletaan lakisääteistä korkokantaa, turvataan sosiaaliturvajärjestelmän edut paremmin kuin millään muulla toimintamuodolla, johon yksityinen velkoja olisi voinut turvautua.

(29) Lisäksi Espanjan hallitus muistutti, että yksityinen velkoja voi sopia velallisen kanssa vapaasti korkokannasta, mutta sosiaaliturvaviranomaisia sitoo yleisen sosiaaliturvalain 20 §, jossa säädetään, että velkajärjestelysopimuksissa on sovellettava lakisääteistä korkokantaa.

(30) Komissio totesi menettelyn aloittamista koskevassa päätöksessä, että yksityisten velkojien lokakuussa 1996 tekemän sopimuksen sekä sosiaaliturvaviranomaisten ja SNIACEn välisen velkajärjestelysopimuksen ehtojen vertailu ei mahdollisesti ole yksityistä velkojaa koskevan kriteerin asianmukaista soveltamista sellaisena kuin yhteisöjen tuomioistuin on sen määritellyt. Espanjan viranomaiset totesivat tältä osin, ettei julkisten velkojien tilanne voi olla yksityisten velkojien tilanteen kaltainen julkishallinnon lakisääteisten sitoumusten vuoksi. Viranomaiset kuitenkin korostivat, että erilaisesta tilanteesta huolimatta sosiaaliturvaviranomaisten ja SNIACEn sekä Fogasan ja SNIACEn väliset sopimukset olivat yksityisten velkojien välillä tehtyä sopimusta tiukemmat.

(31) Espanjan viranomaiset toistivat lopuksi samat näkemykset kuin menettelyssä, jonka päätteeksi vuonna 1998 tehty päätös tehtiin.

6. TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

6.1 *TOISEN MENETTELYN ALOITTAMISEN YHTEYDESSÄ ESITETYT PERUSTELUT*

(32) Espanjan viranomaiset katsoivat, ettei uuden muodollisen tutkintamenettelyn aloittaminen ollut välttämätöntä asian ratkaisemisen kannalta eikä asianomaisten oikeuksien suojaaminen ollut riittävä peruste menettelyn aloittamiselle.

(33) Komissio puolestaan katsoo, että *Tubacex*-tuomio oli riittävän tärkeä seikka, jotta kyseiset tiedot katsottiin aiheelliseksi saattaa Espanjan viranomaisten ja asianomaisten tietoon. *Tubacex*-tuomio oli omiaan muuttamaan arviointiperusteita, jotka oli esitetty 7 päivänä marraskuuta 1997 tehdyssä päätöksessä menettelyn aloittamisesta.

6.2 *PERUSTAMISSOPIMUKSEN 87 ARTIKLAN 1 KOHDASSA TARKOITETUN TUEN OLEMASSAOLO*

(34) Komissio pohti toisen menettelyn aloittamisen yhteydessä, sisälsivätkö SNIACEn ja julkisten velkojien väliset sopimukset valtiontukia ja jos sisälsivät, voitiinko ne katsoa yhteismarkkinoille soveltuviksi tuiksi.

(35) *Tubacex*-tuomion perusteella voidaan katsoa, että velkojen uudelleenjärjestelyn muodossa toteutetut julkiset toimenpiteet eivät ole valtiontukia, jos ne täyttävät tuomiossa luetellut kriteerit (ks. tämän päätöksen johdanto-osan 4 kappale).

(36) Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi asiassa T-36/99 antamassaan tuomiossa, jolla se kumosi vuonna 2000 tehdyn päätöksen, perustelut, jotka komissio oli esittänyt todetessaan TGSS:n ja FOGASAn toimineen yksityisen velkojan tavoin. Tämän vuoksi on syytä tarkistaa seuraavat seikat ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion perusteella:

a) julkisten velkojien tilanne verrattuna yksityisten velkojien tilanteeseen;

b) yksityisen velkojan, Banco Español de Crédito -pankin, jäljempänä ’Banesto’, tilanne verrattuna TGSS:n ja FOGASAn tilanteeseen;

c) mahdollisuudet periä TGSS:n ja FOGASAn saatavat kokonaisuudessaan takaisin ilman taloudellisia tappioita;

d) SNIACEn tulevat kannattavuus- ja elinkelpoisuusnäkymät.

(37) Toimenpiteiden arvioinnissa on tarkasteltava sekä *Tubacex*-tuomiossa että asiassa T-36/99 annetussa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossa lueteltujen kriteerien täyttymistä. Jos julkisten velkojien käyttöön ottamat järjestelyt eivät täytä vähintään yhtä näistä kriteereistä, komission on torjuttava yksityisen velkojan periaatteen käyttö.

6.2.1 FOGASAN KANSSA TEHDYT SOPIMUKSET

(38) FOGASAn kanssa tehdyt kaksi sopimusta erosivat *Tubacex*-tuomiossa käsitellyistä seikoista siinä, että ne tehtiin noin kahden vuoden välein ja ne koskivat eri velkoja. Komissio katsoo, että kyse ei ole yhdestä sopimuksesta. Kun toinen sopimus tehtiin, FOGASA ei myöskään pyrkinyt yhdistämään sitä ensimmäiseen sopimukseen, jotta kokonaisvelkasummaan sovellettaisiin vain yhtä sopimusta. FOGASA yhtenäisti maksamatta olleet saatavat vasta 18 päivänä maaliskuuta 1999 tehdyllä sopimuksella [1] eli vasta neljän vuoden kuluttua FOGASAn ja SNIACEn välillä tehdystä toisesta sopimuksesta.

(39) Tässä arvioinnissa komissio analysoi ensiksi FOGASA I -sopimuksen ja sen jälkeen FOGASA II -sopimuksen yksityiseen velkojaan sovellettavien kriteerien perusteella.

FOGASA I -sopimus

(40) SNIACE ja FOGASA tekivät ensimmäisen velkajärjestelysopimuksen, joka koski 1 362 708 700 Espanjan pesetan määrää (korkoineen), 5 päivänä marraskuuta 1993. Sopimus tehtiin FOGASAn maksettua SNIACEn henkilöstön palkka- ja korvausrästit.

(41) Komission on erotettava analyysissään toisistaan sopimuksen tekoajankohta (ennakkoanalyysi) ja sopimuksen täytäntöönpanoajankohta (jälkianalyysi). On mahdollista, että kun sopimusta arvioidaan sen tekoajankohtana vallinneiden ominaisuuksien perusteella, todetaan, että sopimus ei sisällä tukia, mutta sopimuksen täytäntöönpano alkuperäisistä suunnitelmista poikkeavin ehdoin muuttaa tätä ensimmäistä näkemystä siten, että sopimuksen katsotaan sisältävän tukia.

FOGASA I -sopimuksen arviointi tekoajankohtanaan

FOGASAn asema verrattuna yksityisten velkojien (muun muassa Baneston) asemaan

(42) Komissio toteaa, että ensimmäinen velkajärjestelysopimus FOGASAn kanssa tehtiin 5 päivänä marraskuuta 1993 eli lähes kahdeksan kuukauden kuluttua siitä, kun alioikeuden tuomari oli ilmoittanut 25 päivänä maaliskuuta 1993 velkasaneerauksesta, joka aiheutti sen, että FOGASA joutui suorittamaan maksurästit SNIACEn työntekijöille. FOGASA liitti tuolloin sopimukseen kiinnityksen SNIACEn omaisuuseriin, jotta ainakin osalla sen saatavista olisi vakuus. FOGASAn soveltama korkokanta oli 10 prosenttia sopimuksen tekoajankohtana voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti.

(43) Banesto puolestaan oli myöntänyt vuosina 1987 ja 1991 eli useita vuosia ennen FOGASA I -sopimuksen tekemistä SNIACElle kiinnitysvakuudellisia luottojärjestelyjä 16 prosentin ja 18 prosentin koroilla (kyseisinä ajankohtina vallinneiden markkinaehtojen mukaisesti).

(44) Voidaankin todeta, että kun SNIACE siirrettiin vuonna 1992 velkasaneeraukseen, sillä oli ainakin kaksi velkojaa: FOGASA, jolle se oli velkaa työntekijöidensä palkkarästit, ja Banesto, jolle se ei ollut vielä maksanut kokonaan takaisin siltä saamiaan luottoja.

(45) Velkasaneerauksen julkistamisen jälkeen Banesto olisi voinut pitää kiinni oikeuksistaan SNIACEn etuoikeutettuna velkojana kiinnitysvakuutensa turvin. SNIACE luovutti kuitenkin Banestolle vasta 26 päivänä syyskuuta 1996 tehdyn sopimuksen nojalla eli kolmen vuoden kuluttua FOGASA I -sopimuksen tekemisestä osakkeet, jotka se omisti Inquitex-yrityksessä, ja joitakin kiinnitysvakuudellisia maa-alueita, maksaakseen Banestolle osan veloistaan.

(46) FOGASAlla puolestaan oli lakisääteinen velvollisuus maksaa SNIACEn työntekijöiden maksurästit, jos SNIACE asetettaisiin velkasaneeraukseen. FOGASAn jouduttua maksamaan SNIACEn työntekijöiden palkat se aloitti velkajärjestelyneuvottelut SNIACEn kanssa periäkseen sille myöntämänsä luoton. Se seikka, että Banesto ei perinyt SNIACElta kiinnitysvakuudellisia luottojaan, osoittaa selkeästi, että – toisin kuin yksityinen velkoja Banesto – FOGASA toimi varovaisesti ja tarkkanäköisesti tehdessään velkajärjestelysopimuksen ja hankkiessaan vakuudet välittömästi sen jälkeen kun velkasaneeraus oli julkistettu.

(47) FOGASA ja SNIACE saivat tämän vuoksi nopeasti päätökseen neuvottelut, joissa voitiin osoittaa, että osapuolet olivat valmiit pyrkimään sovintoratkaisuun.

Mahdollisuus periä FOGASAn saatavat kokonaisuudessaan takaisin ilman taloudellista tappiota

(48) Suostuttuaan SNIACEn työntekijöiden pyyntöön maksaa siinä oikeudellisessa menettelyssä todetut palkka- ja korvausrästit, jossa SNIACE oli asetettu velkasaneeraukseen, FOGASA teki velkajärjestelysopimuksen, jotta SNIACE maksaisi sille takaisin sen suorittamat määrät. FOGASA sovelsi Espanjan lainsäädännössä vahvistettua korkokantaa, joka oli 10 prosenttia ajankohtana, jona sopimus tehtiin.

[1] Espanjan viranomaisten toimittama, 22 päivänä elokuuta 2008 päivätty FOGASAn kirje, s. 2.

(49) Komissio katsoo, että suostuessaan sopimaan SNIACEn kanssa maksujen uudelleenjärjestelystä FOGASA sovelsi *Tubacex*-tuomiossa vahvistettua periaatetta, jonka mukaan ”saatavaansa perivä velkoja ei […] pyri saamaan erityisen suurta voittoa saatavansa osalta, vaan se pyrkii ainoastaan saamaan takaisin itse maksamansa määrät niin, ettei se kärsi taloudellista tappiota. Kun velkoja siis myöntää maksunlykkäystä varmistaakseen saatavansa takaisinmaksamisen, se vaatii maksettavaksi sellaisen koron, jolla on tarkoitus hyvittää maksunlykkäyksen aikana tapahtuva rahan arvon aleneminen.” ([1])

Tulevat kannattavuusnäkymät

(50) Kun sopimus tehtiin, FOGASA oli tietoinen kriisistä, johon SNIACE oli ajautunut ja jonka vuoksi FOGASA oli toteuttanut toimenpiteitä SNIACEn työntekijöiden hyväksi, jotta nämä saisivat palkat ja korvaukset, joita SNIACE ei voinut maksaa velkasaneeraustilanteen vuoksi.

(51) On selvää, että ainoa SNIACEa koskeva varsinainen elinkelpoisuussuunnitelma, jota ehdotettiin FOGASAlle kyseisenä ajankohtana, oli velkojen uudelleenjärjestely. Yrityksen toiminta elpyi kuitenkin vähitellen vuonna 1992 koetun työselkkauksen jälkeen, mikä nosti esiin toiveita yrityksen muuttumisesta kannattavaksi, vaikka sen tilanne oli edelleen heikko.

(52) Se seikka, että yksityisten velkojien kanssa ei ollut tehty sopimusta, ja se, että nämä eivät olleet panneet velkoja pakkoperintään vuoden 1993 jälkeen, ovat osoituksia siitä, että ennusteet yrityksen tilanteen kohenemisesta olivat perusteltuja eikä sen vuoksi ollut syytä ottaa riskiä, että yritys lopettaisi toimintansa.

FOGASA I -sopimuksen tekemistä koskeva päätelmä

(53) Komissio katsoo, että FOGASA I -sopimus ei ollut valtiontukea ajankohtana, jona se tehtiin.

FOGASA I -sopimuksen täytäntöönpanoa koskeva analyysi

(54) Jaksolla, joka alkoi 5 päivänä marraskuuta 1993 ja päättyi 18 päivänä maaliskuuta 1999, jolloin FOGASA teki uuden velkajärjestelysopimuksen velan takaisinmaksuajan pidentämisestä kahdella vuodella, SNIACE oli maksanut takaisin vain noin 50 prosenttia velastaan.

Julkisten velkojien asema verrattuna yksityisiin velkojiin

(55) Sen sijaan, että FOGASA olisi realisoinut vakuudet ja kiinnitykset, jotka se oli saanut vuonna 1993 tehdyn sopimuksen puitteissa, se piti parempana vaihtoehtona velkajärjestelysopimuksen muuttamista siten, että sillä olisi maksimaaliset mahdollisuudet periä saatavansa. Komissio toteaa sitä vastoin, että Banesto hyväksyi 26 päivänä syyskuuta 1996 SNIACEn ehdotuksen maksaa osan velastaan tämän omistamien maa-alueiden muodossa ja osakkeina, joita se omisti Inquitex-yrityksessä.

(56) Komissio katsoo, että FOGASAn käyttäytyminen ei ole verrattavissa Banestoon, joka pyrki suojaamaan osan saatavistaan vuonna 1996 tehdyn sopimuksen yhteydessä toisin kuin FOGASA, joka ei pyrkinyt millään tavalla perimään saataviaan SNIACEn kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti.

Mahdollisuus periä FOGASAn saatavat kokonaisuudessaan takaisin ilman taloudellista tappiota

(57) Komissio toteaa, että neuvotellessaan sopimuksen uudelleen FOGASA ei vaatinut maksettavaksi korkoa, sillä maksettava kokonaismäärä pysyi samana, vaikka lopullista määräaikaa lykättiin kahdella vuodella. ([2]) Komissio katsoo tämän vuoksi, että Espanjan väite ([3]), jonka mukaan se halusi suojata investointinsa rahan arvon alenemiselta, on hylättävä.

Tulevat kannattavuusnäkymät

(58) Komissio toteaa taulukon 3 perusteella, että kun 18 päivänä maaliskuuta 1999 tehty sopimus 5 päivänä marraskuuta 1993 tehdyn sopimuksen muuttamisesta tehtiin, yritys kamppaili kasvavien velkojen, jatkuvien tappioiden ja omien varojen alijäämän kanssa, mikä herätti epäilyjä siitä, olisiko saatavat mahdollista periä takaisin:

([1]) 32 kohta.

([2]) Espanjan viranomaisten kirje, päivätty 4 päivänä heinäkuuta 2005, liite I.

([3]) Espanjan kirje, päivätty 21 päivänä maaliskuuta 2000: ”maksunlykkäyksen seurauksena sovellettu korko suojaa velkojaa tappiolta, joka sille aiheutuisi ajan mittaan tapahtuvasta rahan arvon alenemisesta”.

Taulukko 3

(milj. euroa)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Myynti	69,3	43,0	4,8	39,3	65,9	34,5	33,6	56,6	57,5	82,0
Tulos	– 24,8	– 27,9	– 22,8	– 10,7	0,9	– 11,7	– 3,0	– 9,6	– 7,4	1,7
Kassavirta	– 15,3	– 19,8	– 20,0	– 6,0	6,4	– 8,8	2,2	– 2,2	– 0,6	8,7
Kokonaisvelka	84,1	82,8	95,4	112,6	116,5	108,2	104,9	106,1	112,8	121,8

(59) Vaikka yrityksen tulos oli kiistatta hienokseltaan positiivinen vuonna 1995, on myönnettävä, että yrityksen taloudellisen tilanteen perusteella sen kannattavuusnäkymät olivat epävarmat.

FOGASA I -sopimuksen täytäntöönpanoa koskeva päätelmä

(60) Komissio on tullut siihen tulokseen, että FOGASA ei käyttäytynyt yksityisen velkojan tavoin,

a) koska se ei pyrkinyt saamaan osaa velasta maksetuksi tietyillä omaisuuserillä, joihin se oli hankkinut oikeudet, kun vuonna 1993 tehty sopimus tehtiin;

b) koska sen kannattavuusnäkymät olivat epävarmat taloudellisen tilanteen jatkuvan heikkenemisen vuoksi;

c) koska se ei vaatinut maksettavaksi korkoa neuvotteluissa, jotka käytiin vuonna 1999 tehdystä velkajärjestelysopimuksesta, eikä soveltanut viivästyskorkoja määriin, joita ei ollut maksettu sopimuksen mukaisesti.

FOGASA II -sopimus

(61) SNIACE ja FOGASA tekivät toisen velkajärjestelysopimuksen 339 459 878 Espanjan pesetan määrästä (korkoineen) 31 päivänä lokakuuta 1995. Sopimus tehtiin FOGASAn maksettua toistamiseen SNIACEn henkilöstön palkka- ja korvausrästit.

Julkisten velkojien tilanne verrattuna yksityisiin velkojiin

(62) Samoin kuin FOGASA I -sopimuksen täytäntöönpanon osalta, komissio katsoo myös tässä tapauksessa, että FOGASAn käyttäytymistä ei voida verrata Banestoon, joka pyrki suojaamaan osan saatavistaan vuonna 1996 tehdyllä sopimuksella, kun taas FOGASA, joka oli saanut perityksi vain osan vuonna 1993 tehdyn sopimuksen kattamista veloista, teki vuonna 1995 uuden sopimuksen, joka koski uusia velkoja.

Mahdollisuus periä FOGASAn saatavat kokonaisuudessaan takaisin ilman taloudellista tappiota

(63) Uusi sopimus tehtiin, vaikka:

i) 5 päivänä marraskuuta 1993 tehdyn sopimuksen noudattamisessa oli ollut puutteita;

ii) se koski uusia velkoja FOGASAlle, joka oli suostunut toistamiseen SNIACEn työntekijöiden palkkojen maksamista koskeviin pyyntöihin; ja

iii) oli tiedossa, että SNIACEn taloudellinen tilanne oli heikko, että se oli vaikeuksissa jo vuosien ajan toistuvasti kertyneiden tappioiden, negatiivisen oman pääoman ja huomattavan velan vuoksi, kuten johdanto-osan 58 kappaleessa olevasta taulukosta ilmenee.

(64) On lisäksi ilmeistä, että FOGASA ei suunnitellut velan pakkoperintää sille annetun kiinnityksen realisoinnin avulla. On selvää, että pakkoperintä olisi voinut aiheuttaa yrityksen sulkemisen, mutta FOGASA olisi epäilemättä voinut periä SNIACEn selvitystilan yhteydessä koko velkasumman tai osan siitä yrityksen omaisuuserien myymisen jälkeen.

(65) Komissio toteaa tältä osin, että Espanjan viranomaiset ovat vastanneet toistuvasti, että niiden oli mahdotonta arvioida yrityksen arvoa, jonka perusteella olisi voitu laskea takaisin perittävä määrä, ja yrityksen omaisuuserien arvo olisi joka tapauksessa voinut aleta voimakkaasti selvitystilan seurauksena. [1] On ilmeistä, että FOGASA luopui tästä syystä SNIACEn asettamisesta selvitystilaan ja päätyi velkajärjestelyratkaisuun.

[1] Espanjan viranomaisten vastaus, päivätty 4 päivänä heinäkuuta 2005: "FOGASAlla ja [TGSS:llä] ei ole riittävästi tietoja voidakseen arvioida yrityksen omaisuuden arvon kyseisenä ajankohtana."

(66) Espanjan viranomaiset totesivat lisäksi 29 päivänä syyskuuta 2005 päivätyssä vastauksessaan, että ”jos [FOGASA] olisi kieltäytynyt tekemästä perintäsopimusta perustelematta kieltäytymistään, se olisi rikkonut sitä koskevia sääntöjä ja toiminut mielivaltaisesti”. Komissio toteaa Espanjan viranomaisten vastauksen perusteella, että FOGASA ei pyrkinyt perustelemaan mahdollista velkajärjestelyn epäämistä. Espanjan viranomaiset eivät pitäneet riittävänä pelkästään sitä seikkaa, että FOGASA aikoi periä velan kokonaisuudessaan takaisin muun muassa SNIACEn sulkemisen kautta. [1]

FOGASA II -sopimusta koskeva päätelmä

(67) Komissio on tullut siihen tulokseen, että FOGASA ei käyttäytynyt yksityisen velkojan tavoin,

a) koska se ei vaatinut vuonna 1993 tehdyn sopimuksen kohteina olleiden velkojen maksamista sopimuksen mukaisessa aikataulussa;

b) koska sen kannattavuusnäkymät olivat epävarmat taloudellisen tilanteen jatkuvan heikkenemisen vuoksi;

c) koska se suostui tekemään sopimuksen uusista veloista.

6.2.2 TGSS-SOPIMUS

(68) Kuten johdanto-osan 21 kohdassa mainittiin, TGSS teki 8 päivänä maaliskuuta 1996 SNIACEn kanssa sopimuksen, jota muutettiin 7 päivänä toukokuuta 1996 ja 30 päivänä syyskuuta 1997. Vaikka lopullinen sopimus tehtiin noin 18 kuukauden kuluttua ensimmäisen sopimuksen tekemisestä, sopimukset koskivat samoja velkoja. Komissio katsoo tämän vuoksi, että kyse on yhdestä sopimuksesta, jota on muutettu useita kertoja.

Julkisten velkojien asema verrattuna yksityisiin velkojiin

(69) Kun TGSS ja SNIACE tekivät ensimmäisen sopimuksen 8 päivänä maaliskuuta 1996 ja kun sitä muutettiin ensimmäisen kerran 7 päivänä toukokuuta 1996, yksityiset velkojat eivät olleet saaneet vielä aikaan sopimusta. TGSS:n asemaa voidaan verrata yksityisiin velkojiin vasta siitä ajankohdasta, jona sopimusta muutettiin toisen kerran, eli 30 päivästä syyskuuta 1997.

(70) Tässä vaiheessa voidaan todeta, että TGSS meni yksityisiä velkojia pitemmälle siltä osin kuin se teki sopimuksen, jolla se pyrki maksimoimaan mahdollisuudet periä saatavansa takaisin.

Mahdollisuus periä TGSS:n saatavat kokonaisuudessaan takaisin ilman taloudellista tappiota

(71) Espanjan lainsäädännön mukaan TGSS voi tehdä sopimuksia velkojen uudelleenjärjestelystä, kunhan se soveltaa sopimuksen tekemisen aikaan voimassa olevaa lakisääteistä korkokantaa.

(72) TGSS pyrki *Tubacex*-tuomion mukaisesti suojaamaan tällä tavalla saatavansa ilman taloudellisia tappioita.

Yrityksen kannattavuusnäkymät

(73) Kuten johdanto-osan 63 kappaleen iii) kohdassa todettiin, SNIACE oli sopimuksen tekemisen aikaan vaikeuksissa oleva yritys jo vuosien ajan toistuvasti kertyneiden tappioiden, negatiivisen oman pääoman ja huomattavan velan vuoksi.

(74) Espanjan viranomaiset eivät ole kyenneet täyttämään komission pyyntöä (7 päivänä elokuuta 2008 päivätty kirje D/53117), jolla se pyysi viranomaisia toimittamaan TGSS:n ja SNIACEn välillä vuonna 1994 pidettyjen kokousten pöytäkirjat. [2] Komissio olisi saanut pöytäkirjoista tietoa neuvottelujen taustasta ja voinut arvioida TGSS:n näkemystä siitä, oliko SNIACElla realistiset mahdollisuudet pitää kiinni aiemmista ja tulevista sitoumuksistaan. Espanjan viranomaiset ilmoittivat kuitenkin 10 päivänä syyskuuta 2008 päivätyssä vastauksessaan, että niillä ei ollut hallussaan kyseisiä asiakirjoja.

(75) Onkin ilmeistä, että TGSS oli tietoinen SNIACEn taloudellisesta tilanteesta ja erityisesti siitä, ettei se ollut täyttänyt sitoumuksiaan suhteessa FOGASAan. Koska sopimus tehtiin vuonna 1996, TGSS olisi voinut todeta SNIACEn kirjanpitoasiakirjojen perusteella, että se oli noudattanut vuonna 1993 tehtyä sopimusta vain osittain ja oli lisäksi tehnyt FOGASAn kanssa vuonna 1995 (eli noin kuusi kuukautta ennen TGSS:n kanssa tehtyä sopimusta) uuden sopimuksen, joka koski uusia velkoja.

TGSS-sopimusta koskeva päätelmä

(76) Komissio on tullut siihen tulokseen, että TGSS ei käyttäytynyt yksityisen velkojan tavoin,

[1] Espanjan viranomaisten vastaus, päivätty 29 päivänä syyskuuta 2005.

[2] Espanjan viranomaiset olivat ilmoittaneet komissiolle (28 päivänä helmikuuta 2005 päivätyllä kirjeellä, joka oli vastaus 3 päivänä joulukuuta 2004 päivättyyn komission kirjeeseen), että SNIACE ja TGSS olivat pitäneet useita kokouksia.

a) koska SNIACE maksoi vain osan toisen julkisen velkojan (FOGASAn) saatavista ja oli lisäksi hyväksynyt velkarästien kertymisen; ja

b) koska sen kannattavuusnäkymät olivat epävarmat taloudellisen tilanteen pysyvän heikkenemisen vuoksi.

6.2.3 PÄÄTELMÄ TUKIEN OLEMASSAOLOSTA

(77) Komissio toteaa, että ainoastaan 5 päivänä marraskuuta 1993 FOGASAn ja SNIACEn välillä tehdyn sopimuksen perustana olleen toimenpiteen voidaan katsoa täyttävän yksityistä velkojaa koskevan kriteerin. Tämän vuoksi kyseinen toimenpide ei suosi SNIACEa.

(78) Komissio katsoo sitä vastoin, että 18 päivänä maaliskuuta 1999 muutetun FOGASA I -sopimuksen täytäntöönpano, FOGASA II -sopimus ja TGSS-sopimus suosivat SNIACEa perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulla tavalla edellä esitetyistä syistä. Kyseiset toimenpiteet suosivat SNIACEa, joka saa niiden ansiosta mahdollisuuden järjestellä uudelleen sosiaaliturvamaksujen suorittamiseen liittyvät lakisääteiset velvoitteensa ja FOGASAn kanssa sovitut velat, joista SNIACE olisi tavanomaisessa tilanteessa joutunut vastaamaan, jos kyse olisi ollut yksityisistä velkojista.

(79) Muiden kriteerien osalta komissio katsoo ensiksikin, että toimenpiteet rahoitetaan valtion varoin, sillä sekä FOGASA että TGSS ovat julkisia elimiä, joiden varat ovat peräisin pakollisista maksuosuuksista.

(80) Kyseiset toimenpiteet ovat lisäksi valikoivia, sillä niitä sovelletaan ainoastaan SNIACEen.

(81) Markkinoille, joilla SNIACE toimii, on lisäksi tyypillistä se, että jäsenvaltiot käyvät niillä vilkasta kauppaa. SNIACE markkinoi osan tuotannostaan Euroopassa, jossa se joutuu kilpailemaan muiden yritysten kanssa. SNIACElle myönnetyt tuet voivat sen vuoksi vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Lisäksi kyseiset toimenpiteet uhkaavat vääristää tekstiilituotteiden valmistajien välistä kilpailua.

(82) Komissio katsoo tämän vuoksi, että FOGASA I -sopimuksen täytäntöönpanoon sekä FOGASA II- ja TGSS-sopimukseen liittyvät toimenpiteet ovat perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtiontukia.

6.3 *TUKIEN SOVELTUVUUS YHTEISMARKKINOILLE*

(83) Perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdan mukaisesti valtiontuiksi katsottavien toimenpiteiden soveltuvuutta yhteismarkkinoille on arvioitava kyseisen artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisten poikkeusten perusteella.

(84) Perustamissopimuksen 87 artiklan 2 kohdan ja 87 artiklan 3 kohdan b, d ja e alakohdan mukaisia poikkeuksia ei mitä ilmeisimmin voida soveltaa, sillä toimenpiteiden tarkoituksena ei ole edistää Euroopan yhteistä etua koskevaa tärkeää hanketta, poistaa jäsenvaltion taloudessa olevaa vakavaa häiriötä tai edistää kulttuuria ja kulttuuriperintöä. Kyse ei ole myöskään muusta tuesta, josta neuvosto päättää määräenemmistöllä komission ehdotuksesta.

(85) Tämän vuoksi on arvioitava 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan mukaisia poikkeuksia, jotka liittyvät tiettyjen alueiden tai alojen kehittämiseen.

(86) Koska kyse on tuista, joilla pyritään edistämään tiettyjen alojen kehittämistä, ja kun otetaan lisäksi huomioon kyseisten toimenpiteiden luonne, ainoat niiden kannalta merkitykselliset kriteerit ovat ne, jotka liittyvät vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen.

(87) Koska kyse on tuista, joiden tarkoituksena on edistää tiettyjen alueiden kehittämistä, komissio toteaa, että alue, jolle SNIACE on sijoittautunut, on voinut saada syyskuusta 1995 alueellisia tukia 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla ja ennen kyseistä ajankohtaa alueellisia tukia 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

(88) Komission on sen vuoksi arvioitava toimenpiteet vaikeuksissa olevien yritysten pelastamista ja rakenneuudistusta koskevien suuntaviivojen sekä alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen mukaan. Valtiontuen sääntöjenvastaisuuden arvioinnissa sovellettavien sääntöjen määräytymisestä annetun komission ilmoituksen [1] mukaan toimenpiteet on arvioitava tukien myöntämisajankohtana voimassa olevien sääntöjen perusteella.

Vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen myönnettävät tuet

(89) Vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen myönnettäviin tukiin sovellettavien sääntöjen osalta ei ole epäilystä siitä, että komissio on edellyttänyt vuonna 1979 annetun kahdeksannen kilpailupolitiikkaa koskevan kertomuksen julkaisemisesta lähtien ja kaikissa sen jälkeen antamissaan suuntaviivoissa vaikeuksissa olevan yrityksen elinkelpoisuuden palauttamisen mahdollistavan rakenneuudistussuunnitelman antamista. [2]

[1] EYVL C 119, 22.5.2002, s. 22.

[2] Euroopan komission vuonna 1979 antama kahdeksas kilpailupolitiikkaa koskeva kertomus, 227 kohta. Vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakennemuutokseen myönnettävää valtiontukea koskevat suuntaviivat (EYVL C 368, 31.12.1994, s. 12), 3.2.2 jakson i kohta. Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi (EYVL C 288, 9.10.1999, s. 2), 31 kohta. Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseksi ja rakenneuudistukseksi (EUVL C 244, 1.10.2004, s. 2), 34 kohta.

(90) Tarkasteltavana olevassa tapauksessa Espanjan viranomaiset eivät ole missään vaiheessa väittäneet, että toimenpiteet olisivat pelastamis- tai rakenneuudistustukea. Ne eivät ole myöskään pyrkineet osoittamaan, että ne voisivat esittää kiistanalaisten tukien myöntämisen aikaan voimassa olleiden sääntöjen mukaisen rakenneuudistussuunnitelman. Rakenneuudistussuunnitelmassa on esiteltävä muun muassa vuonna 1979 annetun kahdeksannen kilpailupolitiikkaa koskevan komission kertomuksen (227 ja 228 kohta) ja vuodesta 1994 annettujen suuntaviivojen ([1]) edellytysten mukaiset sisäiset rakenneuudistustoimenpiteet ja korjaustoimenpiteet. Rakenneuudistussuunnitelman puuttuminen on osoitus siitä, että tuen ainoana tarkoituksena oli mahdollistaa yrityksen toiminnan jatkuminen vaatimatta siltä mitään rakenneuudistukseen liittyvää vastinetta.

(91) Kantaja esitti komissiolle ennen menettelyn aloittamista elinkelpoisuussuunnitelman, josta Espanjan viranomaiset ovat todenneet vastauksena 16 päivänä toukokuuta 1997 päivättyyn komission kirjeeseen erityisesti 30 päivänä kesäkuuta 1997 päivätyssä kirjeessään, että asiantuntijan päätelmä, jonka mukaan "SNIACEn elinkelpoisuus voidaan taata vain myöntämällä sille avustuksia, joiden avulla se voi saattaa päätökseen investointihankkeita ja neuvotella velkansa uudelleen", oli puhtaasti henkilökohtainen mielipide, joka esitettiin yksityisessä tutkimuksessa ja joka ei välttämättä vastannut Espanjan viranomaisten näkemystä. ([2])

(92) Koska rakenneuudistussuunnitelmaa ei ole, FOGASA II- ja TGSS-sopimusten puitteissa toteutettuja toimenpiteitä ja FOGASA I -sopimuksen täytäntöönpanoa ei voida pitää perusteltuina Euroopan komission vuonna 1979 antaman kahdeksannen kilpailupolitiikkaa koskevan kertomuksen eikä pelastamis- ja rakenneuudistustuista vuosina 1994, 1999 ja 2004 annettujen yhteisön suuntaviivojen mukaan.

Alueelliset tuet

(93) Perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan poikkeuksista, jotka liittyvät tiettyjen alueiden kehittämisen edistämiseen tai helpottamiseen tarkoitettuihin tukiin, komissio toteaa, että alue, jolle SNIACE on sijoittautunut, on voinut saada syyskuusta 1995 alueellisia tukia 87 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla ja ennen kyseistä ajankohtaa alueellisia tukia 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla.

(94) SNIACElle myönnetyillä tuilla ei kuitenkaan ole ominaisuuksia, jotka ovat edellytyksenä sille, että niiden katsottaisiin helpottavan tiettyjen talousalueiden kehittämistä kyseisessä artiklassa tarkoitetulla tavalla, sillä ne myönnettiin toimintatukien muodossa eli ilman, että niihin olisi liitetty mitään investointeihin tai työpaikkojen luomiseen liittyviä ehtoja.

(95) Komissio on hyväksynyt vuodesta 1979 ([3]) tuet, joihin ei ole liitetty alkuinvestointeihin tai työpaikkojen luomiseen aluetukikelpoisilla alueilla liittyviä ehtoja, vain siinä tapauksessa, että jäsenvaltio kykenee osoittamaan haittojen olemassaolon ja arvioi niiden suuruuden, mitä ei ole tapahtunut tässä tapauksessa.

(96) Tämän vuoksi FOGASA II- ja TGSS-sopimusten puitteissa toteutettuja toimenpiteitä ja FOGASA I -sopimuksen täytäntöönpanoa ei voida pitää perusteltuina vuonna 1979 annetun komission tiedonannon eikä vuonna 1998 annettujen alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen mukaan.

Synteettikuitualan hyväksi myönnetyt tuet

(97) Sopimusten tekemisen aikaan voimassa olleiden synteettikuitualaa koskevien sääntöjen ([4]) osalta komissio katsoo, että investointituet olivat ainoat hyväksyttävät tukityypit. Kyseiset toimenpiteet eivät kuitenkaan vastaa ominaisuuksiltaan miltään osin investointitukia. FOGASA II- ja TGSS-sopimusten puitteissa toteutettuja toimenpiteitä ja FOGASA I -sopimuksen täytäntöönpanoa ei voida katsoa perustelluiksi vuosina 1992 ja 1996 annettujen suuntaviivojen mukaan.

Päätelmä tukien soveltuvuudesta yhteismarkkinoille

(98) Komissio katsoo, että 18 päivänä maaliskuuta 1999 muutetun FOGASA I -sopimuksen soveltamisjärjestelyiden ja FOGASA II- ja TGSS-sopimusten tekemisen ei voida katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille.

7. SÄÄNTÖJENVASTAISTEN TUKIEN TAKAISINPERINTÄMENETTELY

(99) Komissio katsoo, että 18 päivänä maaliskuuta 1999 muutettua FOGASA I -sopimusta ja FOGASA II- ja TGSS-sopimuksia ei ole pantu täytäntöön perustamissopimuksen mukaisesti, ja sen vuoksi tuensaajan on palautettava sille maksetut määrät.

(100) Yhteismarkkinoille soveltumattomiksi katsottujen sääntöjenvastaisten tukien takaisinperintäjärjestelyt määritellään komission tiedonannossa "Sääntöjenvastaisen ja yhteismarkkinoille soveltumattoman valtiontuen takaisinperintää edellyttävien komission päätösten tehokas täytäntöönpano jäsenvaltioissa", jäljempänä 'vuonna 2007 annettu tiedonanto' ([5]). Varsinkin yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä ja myös vuonna 2007 annetun tiedonannon 37 kohdassa todetaan, että komission ei tarvitse vahvistaa takaisinperittävän tuen täsmällistä määrää. Komission päätöksen on kuitenkin sisällettävä tietoja, joiden avulla Espanja voi määrittää tuen määrän.

([1]) Ks. vuonna 1994 annettujen suuntaviivojen 3.2.2 jakson i kohta: "… tukeen on yhdistettävä toteuttamiskelpoinen rakenneuudistus- tai takaisinperintäohjelma …"

([2]) Faksilla toimitettu Espanjan viranomaisten kirje, päivätty 30 päivänä kesäkuuta 1997, s. 2.

([3]) Aluetukiohjelmia koskeva komission tiedonanto, 4 kohdan toinen kappale (EYVL C 31, 3.2.1979, s. 9). Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat (EYVL C 74, 10.3.1998, s. 9), 4.15 kohta.

([4]) EYVL C 346, 30.12.1992, s. 2, ja EYVL C 94, 30.3.1996, s. 11.

([5]) EUVL C 272, 15.11.2007, s. 4.

(101) Komission asetuksessa (EY) N:o 794/2004 ([1]), jossa vahvistetaan neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 ([2]) soveltamissäännökset, säädetään, että takaisinperimistä koskevan päätöksen nojalla takaisin perittävään tukeen lisätään korko, jonka suuruuden komissio vahvistaa. Korkoa maksetaan siitä päivästä alkaen, jolloin sääntöjenvastainen tuki on ollut tuensaajan käytössä, sen takaisinperimispäivään saakka. Korolle lasketaan korkoa tuen takaisinperintään saakka.

(102) Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin todennut korkojen laskentamenetelmästä 11 päivänä joulukuuta 2008 antamassaan tuomiossa asiassa C-295/07, *komissio* vastaan *Département du Loiret ja Scott SA* ([3]), että sääntöjenvastaisen tuen nykyarvon määrittäminen on aineellinen eikä menettelyllinen kysymys ([4]). Vuonna 2000 tehty päätös ja toisesta menettelyn aloittamisesta tehty päätös tehtiin kuitenkin kauan ennen asetuksen (EY) N:o 794/2004 antamista.

(103) Komissio katsoo tämän vuoksi, että sääntöjenvastaisten tukien takaisinperinnässä on käytettävä laskentamenetelmää, joka oli käytössä kumotun päätöksen tekemisen aikaan, ja jäsenvaltion olisi käytettävä takaisin maksettavan määrän laskennassa nk. yksinkertaisen koron menetelmää.

(104) Komissio erottaa tässä tapauksessa toisistaan yhtäältä FOGASA I -sopimuksen osittaisen täytäntöönpanon sekä toisaalta FOGASA II- ja TGSS-sopimusten puitteissa toteutetut yhteismarkkinoille soveltumattomat toimenpiteet.

FOGASA I -sopimus

(105) Kuten johdanto-osan 77 kappaleessa todettiin, komissio katsoo, että FOGASAn ja SNIACEn välillä 5 päivänä marraskuuta 1993 tehty sopimus täyttää yksityistä velkojaa koskevan kriteerin eikä sen vuoksi ole valtiontukea.

(106) Koska kyseistä sopimusta noudatettiin kuitenkin vain osittain, komissio katsoo, että 18 päivänä maaliskuuta 1999 tehty FOGASA I -sopimus on yhteismarkkinoille soveltumatonta ja sääntöjenvastaista tukea, joka on perittävä takaisin. Sääntöjenvastaisuus koskee 18 päivään maaliskuuta 1999 ulottuvan jakson osalta määriä, joita ei maksettu sopimuksen mukaisesti, ja kyseisestä päivämäärästä alkaen tuen loppuosaa.

(107) Takaisin perittävään tukeen on lisättävä yksinkertaisen koron menetelmän mukaan lasketut korot (ks. johdanto-osan 103 kappale). Määrät, jotka on palautettu FOGASA I -sopimuksen mukaisesti ennen kyseisen sopimuksen muuttamista, eivät ole valtiontukea eikä niitä ole tarpeen periä takaisin, vaikka niistä maksettiin komission viitekorkoa alhaisempi korko. Sopimusten mukaisesti maksettuihin määriin sisältymättömät maksut voidaan vähentää määristä, jotka on perittävä takaisin sääntöjenvastaisena ja yhteismarkkinoille soveltumattomana tukena.

FOGASA II- ja TGSS-sopimukset

(108) Kuten edellä todettiin, komissio katsoo, että Espanja on myöntänyt sääntöjenvastaisia tukia FOGASAn kanssa 30 päivänä lokakuuta 1995 tehdyn velkojen takaisinperintäsopimuksen ja TGSS:n kanssa 8 päivänä maaliskuuta 1996 tehdyn velkajärjestelysopimuksen muodossa, sillä sopimukset ovat ristiriidassa perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan kanssa eivätkä kyseiset tuet sovellu yhteismarkkinoille eivätkä ETA-sopimuksen toimintaan.

(109) Koska tuet ovat sääntöjenvastaisia eivätkä sovellu yhteismarkkinoille eivätkä ETA-sopimuksen toimintaan, ne on palautettava kokonaisuudessaan ja niiden taloudelliset vaikutukset on mitätöitävä. Määrät, jotka on perittävä takaisin, vastaavat FOGASAn kanssa tehdyn toisen sopimuksen ja TGSS:n kanssa tehdyn sopimuksen kohteina olevien velkojen kokonaismäärää. Takaisin perittäviin määriin on lisättävä yksinkertaiset korot, jotka on laskettu komission viitekoron mukaan. Suoritetut maksut voidaan vähentää takaisin perittävistä määristä.

8. **PÄÄTELMÄT**

(110) Edellä esitettyjen näkökohtien perusteella päätöstä 1999/395/EY on aiheellista muuttaa.

(111) FOGASAn ja SNIACEn välillä tehty ensimmäinen takaisinmaksusopimus ei ole valtiontukea.

(112) FOGASAn kanssa 3 päivänä marraskuuta 1993 tehdystä takaisinmaksusopimuksesta, FOGASAn kanssa 30 päivänä lokakuuta 1995 tehdystä takaisinmaksusopimuksesta ja TGSS:n kanssa tehdyistä velkajärjestelysopimuksista laaditun uuden arvioinnin perusteella voidaan päätellä, että Espanja on myöntänyt sääntöjenvastaista tukea ja rikkonut siten perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohtaa ja että kyseinen tuki ei sovellu yhteismarkkinoille eikä ETA-sopimuksen toimintaan.

(113) Koska myönnetty tuki on sääntöjenvastaista eikä sovellu yhteismarkkinoille, se on perittävä takaisin asetuksen (EY) N:o 659/1999 mukaisesti ja sen taloudelliset vaikutukset on mitätöitävä,

([1]) EUVL L 140, 30.4.2004, s. 1.
([2]) EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.
([3]) Ei vielä julkaistu.
([4]) 83 kohta.

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Muutetaan päätös 1999/395/EY seuraavasti:

1) Muutetaan 1 artikla seuraavasti:

a) Korvataan ensimmäinen kohta seuraavasti:

"Sociedad Nacional de Industrias y Aplicaciones de Celulosa Española SA:n (SNIACE) ja Fondo de Garantía Salarialin (FOGASA) välillä 5 päivänä marraskuuta 1993 tehty sopimus ei ollut sopimuksen tekemisen aikaan EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea."

b) Lisätään ensimmäisen alakohdan jälkeen alakohta seuraavasti:

"Seuraavat valtiontuet, jotka Espanja on pannut täytäntöön SNIACEn hyväksi, eivät sovellu yhteismarkkinoille:

a) SNIACEn ja Tesorería General de la Seguridad Socialin 8 päivänä maaliskuuta 1996 tekemä sopimus (sellaisena kuin se on muutettuna 7 päivänä toukokuuta 1996 tehdyllä sopimuksella ja sittemmin 30 päivänä syyskuuta 1997 tehdyllä sopimuksella), joka koskee velkojen uudelleenjärjestelyä;

b) SNIACEn ja FOGASAn 5 päivänä marraskuuta 1993 tekemä sopimus;

c) SNIACEn ja FOGASAn 31 päivänä lokakuuta 1995 tekemä sopimus."

2) Korvataan 2 ja 3 artikla seuraavasti:

"2 artikla

1. Espanjan on perittävä 1 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetut tuet takaisin tuensaajalta.

2. Takaisinperittäviin määriin sisällytetään korko alkaen siitä, kun tuki asetettiin tuensaajan käyttöön, tuen todelliseen takaisinperintään asti.

3. Edellä 1 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettujen tukien takaisinperintä on toteutettava välittömästi ja tehokkaasti.

4. Espanjan on varmistettava, että tämä päätös pannaan täytäntöön neljän kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.

3 artikla

1. Espanjan on toimitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta seuraavat tiedot:

a) tuensaajalta takaisinperittävän tuen kokonaismäärä (tuki ja korot);

b) yksityiskohtainen kuvaus toimenpiteistä, jotka on jo toteutettu tai joita suunnitellaan tämän päätöksen noudattamiseksi;

c) asiakirjat, jotka osoittavat, että tuensaaja on määrätty maksamaan tuet takaisin.

2. Espanjan on ilmoitettava komissiolle tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi toteutettavien kansallisten toimenpiteiden edistymisestä siihen saakka, kunnes 1 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettujen tukien takaisinperintä on saatettu päätökseen. Sen on annettava välittömästi komission pyynnöstä tiedot toimenpiteistä, jotka on jo toteutettu tai joita suunnitellaan tämän päätöksen noudattamiseksi. Sen on annettava myös yksityiskohtaisia tietoja tuensaajalta jo perityistä tukimääristä ja koroista."

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Espanjan kuningaskunnalle.

Tehty Brysselissä 10 päivänä maaliskuuta 2009.

Komission puolesta

Neelie KROES

Komission jäsen